

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Role MŠMT při prosazování genderové rovnosti ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 529/5, Malá Strana, 118 12 Praha 1 • tel.: +420 234 811 111
msmt@msmt.cz • www.msmt.cz

Mezinárodní kontext

- **ČR se v mnoha mezinárodních dokumentech zavázala prosazovat genderovou rovnost**
  - Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen
  - Pekingská akční platforma
  - Evropská sociální charta
  - Rovněž EU má významnou pozici na poli prosazování rovnosti žen a mužů. Ve své legislativě i dalších dokumentech se touto otázkou zabývá a určuje hlavní rámec pro prosazování rovnosti žen a mužů také ve svých členských státech
    - Strategie Evropa 2020
    - Strategie EU pro rovnost žen a mužů 2010 – 2015
    - Plán pro dosažení rovného postavení žen a mužů 2006 – 2010
    - Rámcová strategie Společenství pro rovnost žen a mužů 2001-2005

- **Členství ČR v mezinárodních fórech usilující o prosazování genderové rovnosti**
  - MŠMT je orgán státní správy odpovědný za mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji na základě ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů
  - MŠMT tedy zastupuje ČR v řadě poradních a expertních orgánů ustavených pro oblast lidských zdrojů a genderové rovnosti ve výzkumu a vývoji zejména pracovní skupiny působící jako expertní poradní orgány Evropské komise a Rady EU
    - **Steering Group for Human Resources and Mobility**
    - **Helsinki Group on Gender in Research and Innovation**

Národní prostředí

A. Dokumenty a strategie prosazující rovnost mužů a žen ve VaV

- 1) „Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v české republice na léta 2014 – 2020“
- 2) „Priority a postupy vlády při prosazování rovnosti mužů a žen“
- 3) „Priority a postupy MŠMT při prosazování rovnosti mužů a žen na rok 2016“
- 4) „Stav genderové rovnosti a návrh střednědobého strategického plánu v oblasti genderové rovnosti v resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy“
- 5) „Národní ERA Roadmap České republiky pro léta 2016-2020“
- 6) „Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016 – 2020“

1) Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v české republice na léta 2014 – 2020

- Vláda ČR dne 12. listopadu 2014 schválila Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014 – 2020
- Strategie stanovuje jednu z priorit vlády ČR, kterou je rovnost žen a mužů a jasně vymezuje politiku vlády ČR.
- Strategie tvoří rámec pro uplatňování politiky rovnosti žen a mužů v České republice.
- Strategie reflektuje reálné potřeby institucionálního zabezpečení rovnosti žen a mužů a definuje otázku rovnosti žen a mužů jako celospolečenskou prioritu.

- **Strategická oblast 5. Vzdělávání, výzkum a rovnost žen a mužů ve znalostní společnosti**
  - **Identifikované problémy:**
    - 5. Nízké zastoupení žen a nízká možnost jejich profesního uplatnění ve vědě, výzkumu a inovacích. Nedostatečné zahrnutí genderové perspektivy do tvorby vědecké znalosti a inovací.
  - **Hlavní cíl:**
    - Zrovnoprávnění postavení žen a mužů ve vědě, výzkumu a inovacích.
  - **Specifický cíl:**
    - 5. Pozitivní opatření na podporu vyššího zastoupení žen ve vědě a výzkumu a v orgánech odpovědných za tvorbu národních politik vědy, výzkumu a inovací. Začlenění tématu genderové rovnosti do strategických dokumentů týkajících se vědy, výzkumu a inovací a zahrnutí genderové perspektivy do tvorby vědecké znalosti a inovací.

2) Priority a postupy vlády při prosazování rovnosti mužů a žen

- Hlavním strategickým dokumentem vlády ČR schváleným usnesením vlády ČR ze dne 8. dubna 1998 byl až do roku 2014 materiál ***Priority a postupy vlády při prosazování rovnosti mužů a žen.***
- Tento koncepční dokument byl od roku 1998 a stále je každoročně vládou vyhodnocován a jsou také aktualizována opatření v něm obsažená.
- Priority tak do schválení ***Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v české republice na léta 2014 – 2020*** tvořily hlavní linii, po nichž byla rovnost žen a mužů vládou ČR zajišťována a prosazována.
- Podle Priorit a postupů vlády ČR každoročně vypracovávají jednotlivé resorty Priority vlastní

3) Priority a postupy MŠMT při prosazování rovnosti mužů a žen na rok 2016

- Dokument obsahuje základní směry vládní politiky v oblasti genderové rovnosti a definuje priority a postupy MŠMT na rok 2016
- Navržená opatření (priority a postupy) zahrnují průřezově komplexní agendu MŠMT (vzdělávání, mládež, sport i výzkum)
- Na úrovni jednotlivých ministerstev jsou na základě usnesením vlády ČR ze dne 9. května 2001 koordinací agendy rovnosti žen a mužů pověřeni resortní koordinátoři a koordinátorky rovnosti žen a mužů, tzv. **gender focal points**.
- V roce 2007 byla na MŠMT založena **Pracovní skupina MŠMT pro rovnost příležitostí pro ženy a muže**, která sdružuje zástupce MŠMT, ČŠI, přímo řízených organizací a odborné veřejnosti. Jejím primárním úkolem je právě tvorba Priorit MŠMT v daném roce.

Priority a postupy za oblast VaV v roce 2016:

- **Realizovat vzdělávací aktivity pro pracovnice a pracovníky na MŠMT v oblasti genderové rovnosti ve výzkumu a vývoji**
  - V roce 2016 proběhnou dva semináře s cílem rozvíjet kompetence a znalosti týkající se politiky rovných příležitostí a gender mainstreamingu v agendě MŠMT
- **Udělit Cenu Milady Paulové**
  - Od roku 2009 uděluje MŠMT ve spolupráci s Národním kontaktním centrem – gender a věda při Sociologickém ústavu AV ČR, Cenu Milady Paulové ženě-vědkyni za celoživotní přínos vědě a mimořádný přínos rozvoji daného oboru.
  - Právě prostřednictvím této ceny si ministerstvo přeje upozorňovat na přínosy žen-vědkyň v České republice, představovat je široké veřejnosti a inspirovat tak začínající vědkyně a studentky, které vědeckou dráhu zvažují.

4) Stav genderové rovnosti a návrh střednědobého strategického plánu v oblasti genderové rovnosti v resortu MŠMT

- Ve snaze posílit prosazování politiky genderové rovnosti v gesci MŠMT byla v roce 2013 připravena uvedená studie
- Jejím účelem bylo popsat aktuální stav v hlavních tematických oblastech, které by měly být řešeny v rámci politiky genderové rovnosti v resortu MŠMT
- **Díličí opatření a indikátory:**
  - Vznik platformy pro zavádění genderové rovnosti ve VaV
  - Systém účinného genderového mainstreamingu ve strategických dokumentech a politikách VaV
  - Modernizace vysokoškolských a výzkumných institucí a organizací prostřednictvím kulturní a institucionální změny pro genderovou rovnost
  - Podpořit rozvoj expertní znalosti v oblasti genderové rovnosti ve VaV

5) Národní ERA Roadmap České republiky pro léta 2016-2020

- V rámci Evropského výzkumného prostoru (dále jen „ERA“) jsou aktuálně genderová rovnost a integrace genderové dimenze do výzkumu a vývoje jednou z klíčových oblastí.
- Zásadní dopad na další rozvoj ERA by měl mít strategický dokument ***Cestovní mapa ERA na léta 2016-2020***
- ***Národní ERA Roadmap České republiky pro léta 2016-2020***, která má primárně rekapitulující účel spočívající ve shrnutí promítnutí priorit ERA Roadmap v rámci národních procesů tvorby politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR.
- V řadě svých opatření, jako je i problematika genderové rovnosti ve výzkumu a vývoji, navazuje na cíle již stanovené jinými strategickými a koncepčními dokumenty, popř. je blíže rozvádí a konkretizuje.

B. Nástroje prosazující rovnost mužů a žen ve VaV

- 1) Příprava výzev OP VVV**
- 2) Projekt MŠMT OPZ „*Optimalizace institucionálního zabezpečení genderové rovnosti na MŠMT*“**
- 3) Projekt NKC – gender a věda „*Analýza bariér a strategie podpory rovných příležitostí ve vědě*“**
- 4) Podpora NKC – gender a věda**
- 5) Udílení Ceny Milady Paulové**

Děkuji za pozornost

PhDr. Lukáš Levák

ředitel odboru výzkumu a vývoje

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7

118 12 Praha 1

tel: +420 234 811 511

e-mail: lukas.levak@msmt.cz

www.msmt.cz